

نگاه تحولی در بودجه ۱۴۰۱

اولین لایحه بودجه دولت سیزدهم دیروز تقدیم مجلس شد. لایحه بودجه اصلی‌ترین نقشه راه کشور برای یک سال آینده است. اگرچه این لایحه تا تبدیل شدن به قانون مسیر نسبتاً پرپیچ‌وخمی را در پیش دارد اما تا همین جای کار نیز نشان‌دهنده رویکرد اقتصادی دولت جدید است.

نکات تحلیلی: ۱- در سال جاری دست دولت جدید برای ایجاد تغییرات بنیادین بسته بود و ملزم به اداره کشور بر اساس بودجه دولت سابق بود ولی بودجه سال آینده و عملکرد دولت در سال آینده ملاک مهمی برای قضاوت و حتی مقایسه عملکرد آن با دولت‌های گذشته خواهد بود. ۲- بودجه پیشنهادی سال آینده به‌رغم تورم بیش از ۴۰ درصدی، رشدی زیر ۱۰ درصدی نسبت به بودجه امسال دارد، این نکته نشان می‌دهد که سیاست اقتصادی دولت، انقباضی، باهدف کاهش تورم است. ۳- درحالی‌که در بودجه ۱۴۰۰ هزینه‌های جاری افزایش بیش از ۱۰۰ درصدی داشت! در لایحه بودجه سال آینده برای هزینه‌های جاری دولت رشد ۵ درصدی دیده شده است. این در حالی است که بودجه عمرانی کشور ۴۲ درصد افزایش یافته است. ۴- در لایحه بودجه، پیش‌بینی فروش نفت نسبت به ۱۴۰۰ بیش از ۴۷ درصد کاهش یافته است؛ این موضوع حاکی از آن است که دولت بودجه کشور را به مذاکرات برجام گره نزده است. ۵- افزایش حقوق کارکنان که یکی از بزرگ‌ترین دغدغه‌های کارکنان دولت است، بین ۵ تا ۲۹ درصد پیش‌بینی شده است. دولت این اقدام را گامی در راستای عادلانه‌تر شدن حقوق و مزایای کارکنان می‌داند. ۶- نرخ تسعیر دلار در لایحه بودجه ۲۳ هزار تومان در نظر گرفته‌شده که نشان می‌دهد دولت برنامه‌ای برای تخصیص ارز ۴۲۰۰ از ابتدای سال آینده ندارد و قصد دارد حمایت ارزی از کالاهای اساسی را به حمایت ریالی تبدیل کند. ۷- افزایش منابع مالیاتی از طریق افزایش پایه مالیاتی و تعریف ردیف‌های جدید مالیاتی مانند اخذ مالیات از خانه‌های و خودروهای لوکس نیز از بخش‌های مهم لایحه بودجه است.

نکته راهبردی: نگاه تحولی دولت را از لایحه تقدیمی به مجلس می‌توان مشاهده نمود. البته این تحول می‌بایست در مسیر اصلاح ساختار بودجه باشد تا اثرات آن نیز ماندگار و پویا باقی بماند. هرچند نمایندگان مجلس در کمیسیون‌های تخصصی، کمیسیون تلفیق و در نهایت صحن علنی مجلس تغییراتی در لایحه ایجاد می‌کنند ولیکن خط قرمز مجلس باید بر هم‌خوان نمودن دخل‌وخرج‌ها و جلوگیری از کسری در بودجه باشد.

(نویسنده: علی کارگر)

تغییر چهره!

۱۸ آذرماه، دبیر شورای عالی امنیت ملی عراق اعلام کرد: «ما به صورت رسمی اعلام می‌کنیم مأموریت عملیاتی ائتلاف بین‌المللی تحت فرماندهی آمریکا در عراق پایان یافته و آن‌ها خاک کشورمان را ترک خواهند کرد. همکاری ما با ائتلاف بین‌المللی در زمینه آموزش و مشورت ادامه خواهد یافت». دو روز پیش نیز خبرگزاری رسمی عراق (واع) به نقل از کاظمی گزارش داد، طی چند روز آینده، همه نیروهای رزمی وابسته به ائتلاف بین‌المللی موسوم به ضد داعش به رهبری آمریکا، در چارچوب توافق راهبردی با طرف آمریکایی، از عراق خارج خواهند شد. وی گفت که نقش نیروهای آمریکایی در عراق، در زمینه مستشاری خواهد بود و خروج نظامیان آمریکا، نشانگر «توانایی حفظ امنیت و ثبات عراق، توسط همه نیروهای عراقی است». باین‌حال مک‌کنزی، رئیس سازمان تروریستی سنتکام گفته است: «ایالات متحده ۲۵۰۰ نظامی فعلی را برای مدتی معلوم در عراق نگه می‌دارد. ایران همچنان چشم‌انداز بیرون راندن ما را دنبال می‌کند و آن‌ها نبردها اصلی را در عراق می‌دانند».

گزاره‌های تحلیلی: ۱- بر اساس توافق صورت گرفته، فعالیت نیروهای آمریکایی در عراق از حالت رزمی به دو حالت مستشاری نظامی و دیپلماسی نظامی تبدیل خواهد شد. در بعد اول تعدادی از نیروهای آمریکایی در قالب آموزش‌های نظامی به نظامیان عراقی فعالیت خواهند کرد؛ اما آنچه مهم است فعالیت این نظامیان به حالت دیپلماسی نظامی است. در رابطه با این گزینه باید گفت که نیروهای آمریکایی در قالب مؤسسات مردم‌نهاد یا همان NGO ها فعالیت خواهند کرد. چه در زمان اعتراض‌های سال ۲۰۱۸ و بعدازآن و چه در انتخابات اخیر نقش این سازمان‌ها بسیار مهم بود؛ به‌گونه‌ای که اکثر لیدرهای اعتراضی در عراق توسط این سازمان‌ها هدایت می‌شدند. بر اساس آخرین آمار آمریکا چیزی نزدیک به ۴ هزار سازمان مردم‌نهاد در عراق وجود دارد که اکثر آن‌ها وابسته به سازمان‌های اطلاعاتی و نظامی آمریکا هستند. از سال ۲۰۰۱ میلادی، آمریکا دو راهبرد اصلی را برای تأثیرگذاری بر کشورهای منطقه طرح‌ریزی کرد: الف) جنگ نیابتی؛ ب) ایجاد سازمان‌های مردم‌نهاد یا NGO ها در قالب نرم. ۲- آمریکا برای تغییر چهره خود در عراق، فردی را به‌عنوان سفیر جدید خود معرفی کرده که سابقه فعالیت‌های نرم اجتماعی دارد. الینا رومانوسکی که قرار است جایگزین تیلور در عراق به‌عنوان سفیر آمریکا شود، در سال ۲۰۰۳ به وزارت امور خارجه این کشور پیوست تا دفتر ابتکار مشارکت در خاورمیانه (MEPI) را راه‌اندازی کند و خود نخستین مدیر آن طی سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۵ بود. وی از سال ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۳ در وزارت دفاع مشغول به کار بوده؛ اما بیش از آنکه فردی نظامی شناخته شود، دارای هویتی مردم‌نهاد است. نکته پایانی: آمریکا با اقداماتی ظاهراً فریب‌همچون تغییر ماهیت حضور نظامیان خود در عراق از نظامی‌گری به مستشاری، به دنبال کاهش هزینه‌های خود و افزایش ضریب نفوذ مردمی در عراق است. اعتراضات اجتماعی به حضور نظامیان آمریکایی در خاک عراق و عملیات‌هایی که علیه کاروان‌های نظامی آمریکا صورت می‌گیرد، برای این کشور هزینه‌زا است. ازاین‌رو آمریکا برای افزایش نفوذ مردمی و سیستمی در عراق به روش نفوذ غیرمستقیم جریانی روی آورده است؛ یعنی تمرکز بر افکار عمومی به‌منظور پیاده‌سازی سیاست‌های آمریکایی به‌وسیله نیروهای نیابتی در قالب نرم؛ روشی که آمریکا آن را با به خدمت گرفتن گروهک‌های تروریستی در جنگ سخت تجربه کرد ولی موفق نبود و شکست خورد. (نویسنده: محمد رضا فهادی)

آستین بالا زدن یک اصلاح طلب برای امنیت رژیم صهیونیستی!

«صادق جوادی حصار» سخنگوی حزب اعتماد ملی طی یادداشتی در روزنامه آفتاب یزد بحث از «مردم اسرائیل!» به میان آورده و نوشته است: «اعضای ۴+۱ به تنهایی و بدون آمریکا حاضر نیستند آن طور که باید و شاید به تعهدات برجامی خود عمل کنند. باید به گونه‌ای افکار عمومی را متوجه این مسئله کنیم که آمریکا و اسرائیل در حال مظلوم‌نمایی هستند و ایران اصلاً در پی حمله نظامی و حمله هسته‌ای به اسرائیل نیست. ایران باید شفاف بیان کند که معتقد به انجام رفتارندوم است تا تعیین سرنوشت مردم اسرائیل به دست خودشان رقم بخورد!». این گفته‌های جوادی حصار در حالی است که در راهبرد جمهوری اسلامی، اساساً کشوری به نام اسرائیل وجود ندارد که بخواهد مردمی داشته باشد. موضع ایران در قبال فلسطین، گرفتن رأی و نظر ساکنان اصلی فلسطین است، نه افرادی که با اشغالگری در مناطقی از این سرزمین ساکن شده‌اند. صهیونیست‌ها و آمریکایی‌ها از هر رهگذری دنبال تأمین امنیت این غده سرطانی می‌گردند. از داخل ایران هم برخی اصلاح طلبان برای امنیت آن‌ها آستین بالا زده‌اند. این تحلیل‌های آب دوغ خیری در حالی توسط برخی از چهره‌های داخلی مطرح می‌شود که رژیم صهیونیستی بارها علیه منافع جمهوری اسلامی ایران اقدام کرده - از ترور دانشمندان هسته‌ای تا آسیب زدن به تأسیسات هسته‌ای کشور - و در دوره جدید مذاکرات وین نیز بر ضرورت تداوم فشارها بر ایران تأکید دارد. هم چنین رسانه‌های آمریکایی به طور گسترده روی این ادعا که واشنگتن و تل‌آویو در تدارک برگزاری تمرین حمله نظامی به تأسیسات هسته‌ای ایران هستند، مانور می‌دهند!

جنگ روایت‌ها را دست کم نگیریم!

رهبر انقلاب، دیروز در دیدار مدافعان سلامت مجدداً بر موضوع جهاد تبیین تأکید کرده و فرمودند: «شما روایت کنید حقایق جامعه‌ی خودتان و کشور خودتان و انقلابتان را. اگر شما روایت نکنید دشمن روایت می‌کند؛ شما اگر انقلاب را روایت نکنید دشمن روایت می‌کند؛ شما اگر حادثه‌ی دفاع مقدس را روایت نکنید دشمن روایت می‌کند، هر جور دلش می‌خواهد. توجیه می‌کند، دروغ می‌گوید، ۱۸۰ درجه با این خلاف واقع، جای ظالم و مظلوم را عوض می‌کند. شما اگر حادثه تسخیر لانه‌ی جاسوسی را روایت نکنید که متأسفانه نکردید، دشمن روایت می‌کند و کرده. دشمن روایت کرده، روایت‌های دروغ». در کتاب جنگ‌های شبکه‌ای اندیشکده رند سال‌ها قبل آمده است، در جنگ‌های فردا کسی برنده نیست که بزرگ‌ترین بمب‌ها را دارد، بلکه کسی پیروز است که بهترین روایت را دارد. در عصر رسانه‌های هوشمند قرار داریم. در عصری که پلتفرم و محتوا همپوشانی بسیار جدی با یکدیگر با فناوری‌هایی نظیر هوش مصنوعی و ... دارند. در این عصر جریانی در عرصه‌های شناختی، ادراکی و رسانه‌ای پیروز است که بتواند نخستین و دقیق‌ترین روایت را از یک واقعه، حادثه، موضوع یا چالش بسازد. در این جنگ ابتدا کلان روایت توسط رسانه‌ها ساخته می‌شود، سپس پس از زمان مشخصی خرده روایت‌ها با ۲ عنصر قدرت برانگیختگی و قدرت توزیع شوندگی ساخته می‌شوند. یادمان نرود اگر جنگ روایت‌ها را دست کم بگیریم، اذهان و قلوب مردم با روایت‌های ساخته‌شده توسط دشمن تسخیر خواهد شد و این تمام هدف استعمارگران با استعمار فرانو در عرصه‌های شناختی-سایبری در داخل کشور است. (سید علیرضا آل داود - فعال رسانه‌ای)

نماینده پارلمان اردن: ایران پیروز مذاکرات خواهد بود

«عمر عیاصره» با انتشار یادداشتی در روزنامه السبیل اردن، نوشت، جنگ در وین بین ایران و آمریکا بر سر توافق هسته‌ای، به سود تهران به پایان خواهد رسید و آنچه درباره تهدیدهای واشنگتن پیرامون استفاده از سلاح نیز گفته می‌شود، صرفاً مانوری از سوی صهیونیست‌ها و آمریکایی‌هاست. عیاصره خاطرنشان کرد: «برآورد من این است که دولت بایدن دیگر قادر نیست به سیاست فشار حداکثری علیه ایران ادامه دهد. به همین دلیل، به این نتیجه رسیده است که باید به توافق هسته‌ای بازگردد». وی همچنین نوشت، ایران در مسئله تحریم‌ها، به پیروزی رسید؛ هرچند این تحریم‌ها تأثیر بسیاری در اقتصاد ایران داشت. رژیم صهیونیستی نیز بعید است که با ماجراجویی بخواهد به ایران حمله کند، بلکه باید این توافق را هضم کند.

▼ اخبار کوتاه

◀ روسیه: ایران می‌تواند اسرائیل را غیرقابل سکونت کند / «سیوکوف» معاون آکادمی موشکی روسیه گفت: «اسرائیل نمی‌تواند با موشک‌های نقطه‌زن ایران مقابله کند. حمله موشکی ایران به سامانه‌ها و رآکتورهای هسته‌ای اسرائیل، آنجا را به محلی غیرقابل سکونت تبدیل می‌کند. تأسیسات ایران در مناطق کوهستانی دژ ماندی قرار دارند که نمی‌توان به آن‌ها نفوذ کرد. عملیات نظامی اسرائیل حتی با مشارکت نیروی هوایی آمریکا هم هیچ نتیجه‌ای نخواهد داشت».

◀ باقری: اختلافات در حال کاهش است / مذاکره‌کننده ارشد کشورمان در وین، گفت: «اختلافات طرفین در مورد دامنه و حیطه موضوعات قابل مذاکره در حال کاهش است. طرفین در حال رسیدن به یک جمع‌بندی مشخص در مورد دامنه و حیطه موضوعاتی که باید در دستور کار مذاکرات قرار گیرد، هستند. فضا سازی‌های غیرسازنده خارج از مذاکرات نشانگر کمبودهای طرف‌های مقابل است». درعین حال یک منبع نزدیک به تیم مذاکره‌کننده ایرانی در وین گفت: «گفت‌وگوها در وین روبه‌جلو اما کند است، زیاده‌خواهی سه کشور اروپایی یا برخی از آن‌ها باعث کندی روند مذاکرات شده است. این مواضع کشورهای اروپایی حتی زیاده‌خواهانه‌تر از طرف آمریکایی نیز بوده است».

◀ حاجی‌زاده: غربی‌ها در حوزه نظامی هیچ غلطی نمی‌توانند بکنند / فرمانده نیروی هوافضای سپاه در جمع فرماندهان و دانشجویان دانشگاه جامع امام حسین (ع) از تغییر رویه غربی‌ها در دشمنی با جمهوری اسلامی ایران سخن گفت و افزود: «غربی‌ها به این نتیجه رسیده‌اند که در حوزه نظامی و امنیتی نمی‌توانند هیچ غلطی بکنند و روش‌های ضربه زدنشان نیز متفاوت با گذشته است. آن‌ها به دنبال تفرقه‌افکنی در جامعه و ناامیدسازی و جذب نخبگان هستند تا طرح‌های خود را پیاده‌سازی کنند. مؤثرترین کاری که دولت در برهه کنونی می‌تواند انجام دهد، راه‌اندازی نهضت مقابله با ائتلاف منابع است».

◀ رمزارز ملی راه‌اندازی می‌شود / رئیس کل بانک مرکزی گفت: «رمز ارز ملی در آینده نزدیک به صورت آزمایشی راه‌اندازی خواهد شد». علی صالح‌آبادی افزود: «در خصوص آزاد سازی منابع ارزی کشور اقدامات خوبی انجام شده و توان بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز افزایش یافته است».

◀ وضعیت وام ازدواج در لایحه بودجه ۱۴۰۱ / «وحید یامین‌پور» معاون وزیر ورزش و جوانان در پاسخ به شایعه حذف وام ازدواج از بودجه ۱۴۰۱، گفت: «وام ازدواج در لایحه بودجه ۱۴۰۱ نه تنها حذف نشده، بلکه فرآیند آن به استناد قانون جوانی جمعیت تغییر یافته است. از سال ۱۴۰۱ به بعد حداقل به اندازه نرخ تورم سالانه به مبالغ موضوع این ماده و تبصره‌های آن اضافه می‌شود».